

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ

પરીક્ષાર્થી ક્રમાંક

વિદ્યાશાખા : સામાજિક વિજ્ઞાન વિદ્યા શાખા

વિભાગ : સમાજ કાર્ય અને ગ્રામવિકાસ

અભ્યાસક્રમ: ગ્રામ વિદ્યા સ્નાતક (BRS) : સત્ર-6

વસંત પંચમી સત્રાંતપરીક્ષા: મે - 2025

MJRRPD-602 : ગ્રામ આયોજન અને વિકાસના ક્ષેત્રો-2

તા.03-05-2025

સમય : 08-00 થી 10-30

શનિવાર

કુલ ગુણ : 60

LO. :

1. ઉપરોક્ત વિષયના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓમાં આજીવિકા નિર્વાહના ક્ષેત્રો રૂપે સ્વસહાય જૂથો, કૃષિ આનુષંગિક ઉદ્યોગો અને ગ્રામીણ કારીગરોની સાંપ્રત સ્થિતિ વિષે સમજ કેળવાશે અને ઉપરોક્ત ક્ષેત્રોમાં કુશળતાપૂર્વકનું આયોજન કરવાની ક્ષમતા વિકસશે.
2. ભારતીય પરિપ્રેક્ષ્યમાં સંગઠિત અને બિનસંગઠિત ક્ષેત્રના મજૂરોની સ્થિતિ - પ્રશ્નો જાણી તેમની આજીવિકાની સ્થિતિ સુધારવા માટે ગ્રામીણ પરિપ્રેક્ષ્યમાં કરવા પડતા વ્યૂહાત્મક સુધારાઓથી વિદ્યાર્થીઓ અવગત થશે.

પ્રશ્ન - 1 આજીવિકા નો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી, ભારતના સંદર્ભમાં ગ્રામીણ ક્ષેત્રના આજીવિકાના પ્રશ્નો વિગતે ચર્ચો. [15]

અથવા

'આજીવિકા ના સંદર્ભમાં ભારત માટે ગાંધીવાદી વિકાસનું મોડલ વધારે યોગ્ય છે' તમારી સહમતિ અસહમતી વિગતે દર્શાવો.

પ્રશ્ન-2 ભારતીય આયોજનના સામાજિક - આર્થિક ઉદ્દેશ્યો ની સમજૂતી આપી, ભારત માં કૃષિનું આજીવિકા સંદર્ભમાં મહત્વ જણાવો [15]

અથવા

ભારતના સંદર્ભમાં આજીવિકા ની ઉત્ક્રાંતિની તબક્કા વાર સમજ આપો.

પ્રશ્ન-3 મહિલા સશક્તિકરણ માં સ્વ સહાય જૂથની ભૂમિકા વિશે જણાવી,સ્વ સહાય જૂથના બેંક જોડાણ ના વિવિધ મોડેલ્સ નો વિગતે ખ્યાલ આપો. [15]

અથવા

ભારતમાં બાગાયતી પાકોમાં મૂલ્ય વર્ધન -શક્યતા અને પડકારો વિગતે દર્શાવો.

પ્રશ્ન-4 ટૂંકનોંધ લખો કોઈપણ બે

[15]

૧. ભારતમાં ગ્રામીણ કારીગરોની સ્થિતિ
૨. વર્તમાન સમયમાં સ્વ સહાય જૂથ સામેના પડકારો
૩. કૃષિમાં મૂલ્ય વર્ધનની પ્રક્રિયા નું મહત્વ
૪. આજીવિકા નો પંચકોણ
